

Óskar Freyr Guðnason fick bronsmärke för kaukning

Det finns sammanlagt fyra riksspelmän och sju utdelade bronsmärken i kulning/lockrop. Att jämföra med t.ex. 711 utdelade silvermärken, sedan år 1933. Idag bedömdes tre kulande/kaukande personer, där Óskar var den som erövrade bronsmärke. *

Óskar, 22 år och från Oviken började sina musikaliska intressen med piano och cello och från gymnasieålder var det sången som drog vidare och utvecklade intresset. Med folk- och världsmusikutbildning på Framnäs folkhögskola och ett starkare fokus på svensk folksång, framförallt från Jämtland och Härjedalen så grundlades det stora intresset för sång, trall och kaukning.

Och vad är då kaukning, undrar en del. Det är termen använd i Härjedalen för att beteckna lockrop på djur, dvs fäbodsmusik i Sverige. Den vanligaste och mest spridda beteckningen är dialektala termen från Dalarna – kulning. Några andra namn är kôlning, kauking, hojning, lalning. [[Lockrop – hojning, kaukning, lålning, kulning... - Svenskt visarkiv \(musikverket.se\)](#)]

Óskar talar om olika uttrycksätt i kaukning – estetisk funktion kontra praktisk funktion. Han menar att det finns många olika områden där kaukning får plats, vilket reflekteras i hur det kan låta både idag och förr.

”Vare sig det är tydligt att en traditionsbärare har använt sig av sina lockrop med mer eller mindre estetiska respektive funktionella intentioner så kan jag se stora konstnärliga kvaliteter längs hela spektrat. För mig finns det inte minst en mer personlig del av kaukning; att våga låta starkt och göra anspråk på ett stort utrymme är inte självklart.”

Härjedalstradition inom kaukning är i absolut fokus för intresset och Visarkivets stora arkiv har, som tur är, rikligt med material att ösa ur.

”Visarkivets skriftliga samlingar och ljudinspelningar har varit en förutsättning för att jag ska kunna utvecklas inom mitt område”, säger Óskar.

Det är få som har satt teoretiska termer på just det Óskar sysselsätter sig med. Men han menar att teorin är mycket användbar för att kunna förstå och analysera på bästa sätt. Använda sig av grafik, former, linjer, att lyssna, mima, härma – att blanda teori och praktiserande är en förutsättning för att utvecklas optimalt. Óskar upplever stor nytta att pendla mellan intuition/gehör och analys/teori.

Idag går Óskar tredje året på Musikhögskolan i Stockholm och på frågan om vad som händer sen är svaret att ägna mer tid åt den norska folkmusiken. Den är en stor inspiration.

* Utöver Óskar, erövrade Birgitta Storm diplom efter brons och Cecilia Lüning Aro fick diplom, båda i kulning.

Text och bild: Andreas Svensson